

FI lausuntopyyntö VaVa syksy 2017

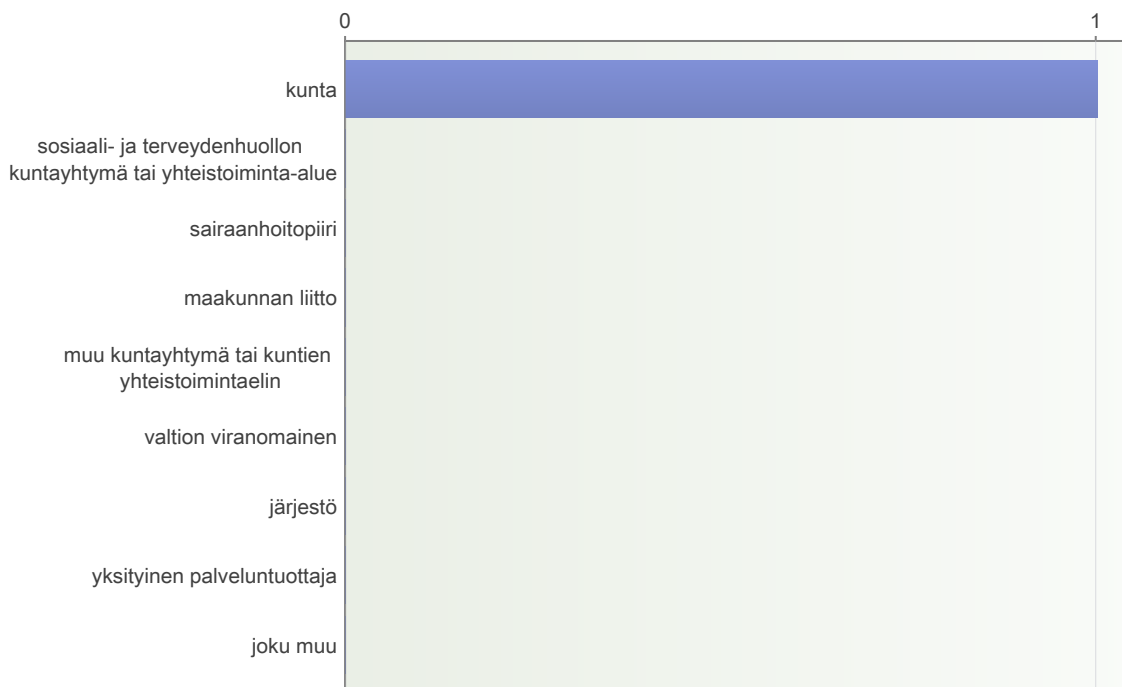
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot, sähköposti ja puhelinnumero	Lausunnon käsittelypäivämäärä toimitilimessä	Toimielimen nimi
Tornion kaupunki	Meriläinen Leena	leena.merilainen@tornio.fi , 0505971331	11.12.2017	Kaupunginvaltuusto

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko ehdotetulla valinnanvapauslailla osaltaan kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

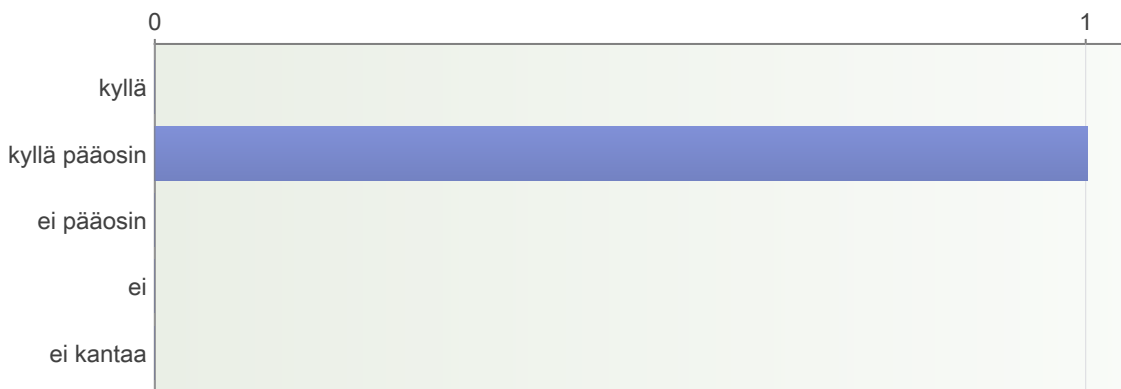
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnat ovat eriarvoisessa asemassa, jolloin palvelujen yhdenvertainen saatavuus ei asiakkaalle toteudu. Toteutuu siellä missä aidosti on palvelun tarjontaa ja valinnan mahdollisuuksia mutta ei esim. haja-asutusalueilla, Lapissa missä pitkät etäisyydet.
- Valinnanvapaus voi myös heikentää hyvinvointia koska asiakkaalla on oikeus tehdä myös haitallisia valintoja esim. lääkkeiden väärinkäyttäjät, ongelmaperheiden palvelujen valinnat
- Kuntien hyte-toimintaan turvattava riittävät resurssit ja maakunnan ja kuntien rajapinnat selvitettävä terveyden edistämisessä.

5. 2. Edistääkö valinnanvapauslakiluonnos tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

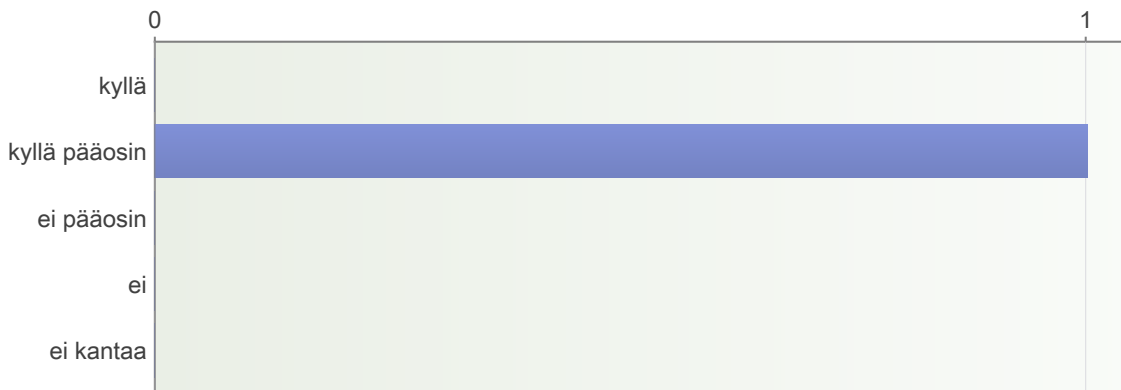
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakas voi valita palvelun tuottajan, hyvin suunniteltu ja toteutettu asiakassetelimalli lisää asiakkaan valinnan mahdollisuuksia
- Yhdessä laadittu asiakassuunnitelma toimii asiakkaan itsearviointiin hyvänä lähtökohtana ja pohjana

7. 3.Antaako lakiluonnos asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

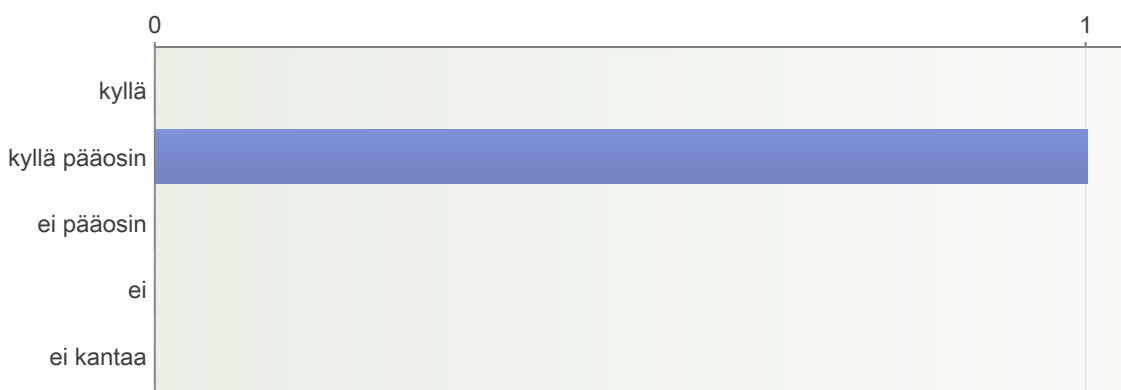
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kyllä jos asiakas on kykenevä valitsemaan itselleen palveluja, riippuen alueen palvelutarjonnasta, ja hänellä on mahdollista taloudellisesti matkustaa tarvittaessa kauemmaksikin saadakseen sopivat palvelut
- Mahdollisuudet parantuvat valinnanvapauden lisääntyessä

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko lakiluonnoksen perusteella asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteen sovitettuja palveluja?

Vastaajien määrä: 1

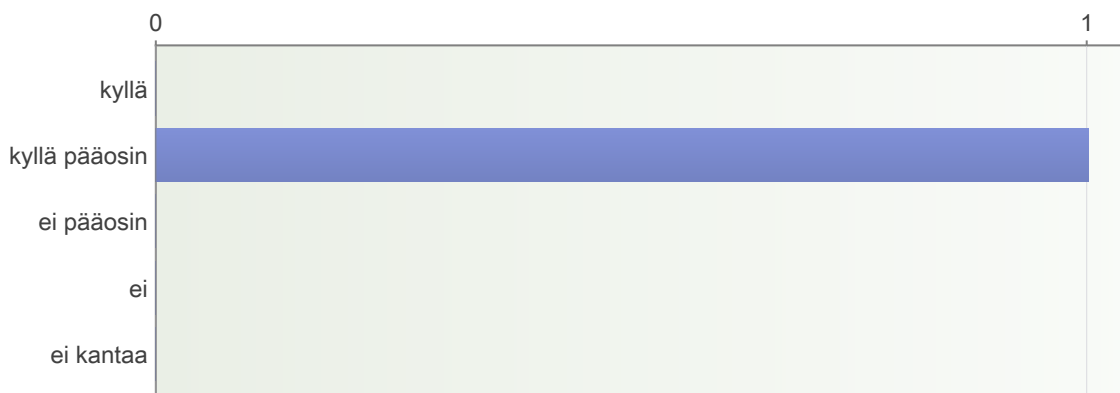
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tietojärjestelmien yhteensopimattomuus
- Palvelutuotannon tuotannon rajapinnat eivät saa muodostua tekijäksi jotka pirstaloi palvelun epätarkoituksenmukaiseksi

11. 5. Turvaako lakiluonnos palvelujen horisontaalisen ja vertikaalisen integraation?

Vastaajien määrä: 1

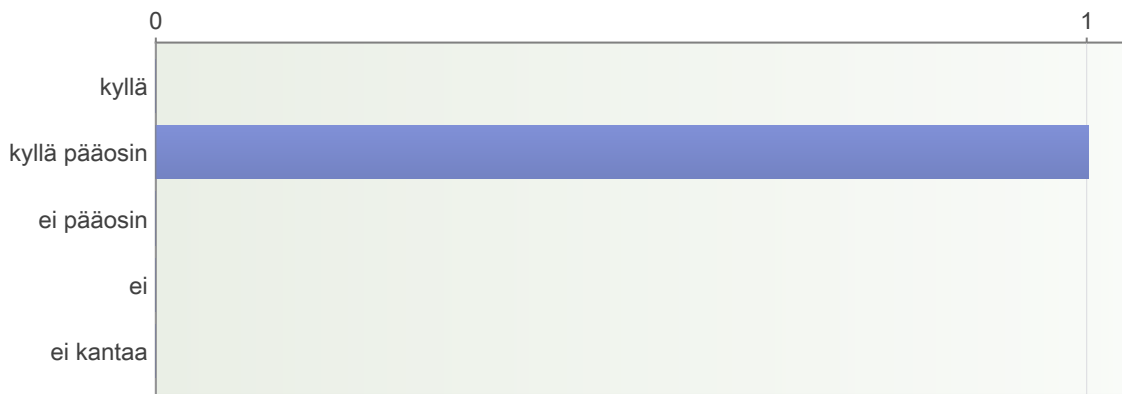
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluketjujen toimivuudesta ei ole takuuta, tulee vaatimaan laadukasta palveluohjausta.

13. 6. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

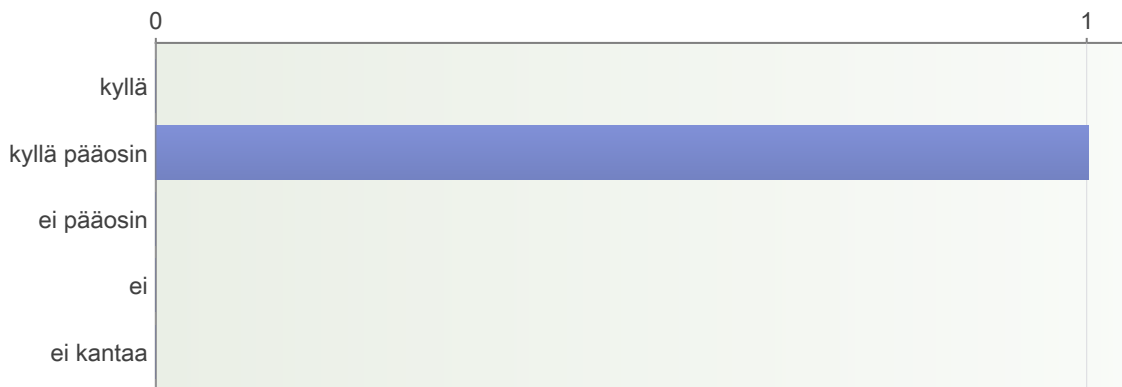
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- - Maakuntien rahoituksessa tulee huomioida maakuntien erityispiirteet esim. pitkät etäisyydet, sairastavuus, liikenteelliset ja suurteollisuuden riskit
- Ilman omaa verotusoikeutta maakuntien mahdollisuus vaikuttaa rahoitukseen jää vähäiseksi

15. 7. Edistääkö lakiluonnos toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa?

Vastaajien määrä: 1

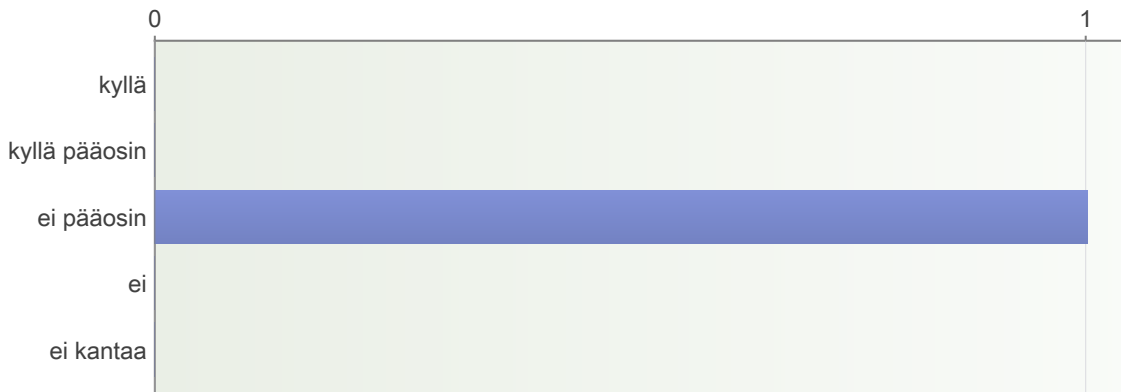
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Integraation näkökulmasta uusien toimintatapojen yhteensovittaminen on haasteellista koska palveluja tullaan pilkkomaan sote-keskusten ja maakunnan liikelaitoksen välillä.
- Lakiluonnos sisältää paljon säätelyä joka ei ole ominaista lisäämään innovointia.
- TKI-toimijoille tulee osoittaa riittävät resurssit, jotta kehittämistoiminta voidaan turvata

17. 8. Antaako valinnanvapauslakiluonnos yhdessä muun maakunta- ja sote-uudistuksen kanssa riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

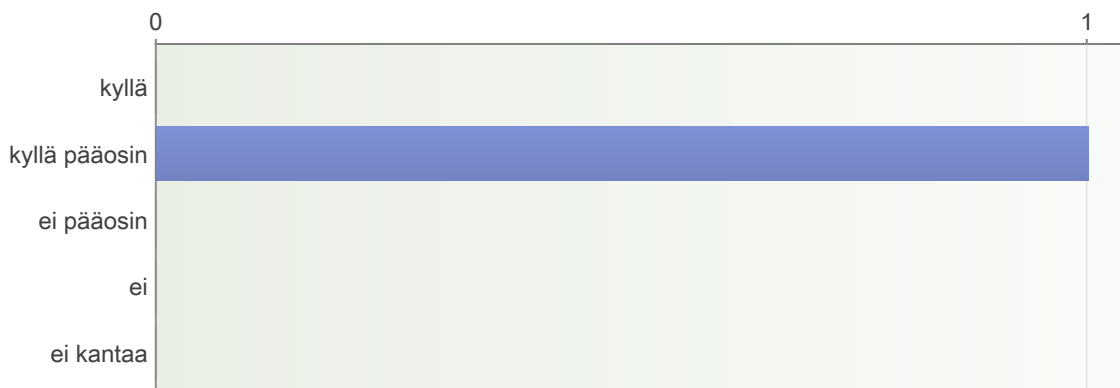
18. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli maakunta järjestäjänä ei ole riittävän vahva eikä näe asiakkaan palveluketjun kokonaisuutta niin menokehitystä on todella vaikea arvioida.
- Asiakkaiden käyttäytymistä palvelujen valinnassa on vaikea ennustaa, minkä verran suoran valinnan palvelunkäyttäjät siirtyvät toisen maakunnan puolelle.
- Palkkaharmonisoinnin kustannukset vaikea arvioida
- Tietojärjestelmistä on arvioitu syntyvän suuret kustannukset.
- Monituottaja- malli tekee kilpailun osajista ja johtaa palkkakustannusten nousuun.
- Palveluntuottajan näkökulmasta pitkäkestoisten suunnitelmien tekeminen käy mahdottomaksi koska asiakas voi vaihtaa nopeastikin muualle.
- Ennaltaehkäisevä toiminta on suurinta kustannusten kasvun hillintää

19. 9. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 9a. Turvaavatko maakunnan liikelaitoksen suoran valinnan palvelujen tuotantoa koskevat säännökset (mm. 16 §) palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kaikissa olosuhteissa?

Vastaajien määrä: 1

20. Vapamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lähtökohtaisesti kyllä, mutta asutuskeskittymissä kilpailu yksityisen kanssa tulee vaikuttamaan maakunnan sote-keskusten ja suunhoidonyksiköiden toiminnan pitkäkestoiseen suunnitteluun kun huomioidaan asiakkaan 6 kk:n vaihtomahdollisuus.
- Jos taloudellisista syistä joku yksityinen toimija joutuu luopumaan toiminnastaan, niin mitkä mahdollisuudet ja millä aikataululla maakunnalla on tuottaa korvaavaa toimintaa?

21. 9b. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty sote-keskuksen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

22. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lastenpalvelujen siirtäminen maakunnan liikelaitokselle rikkoo perhekeskeisen hoidon ja palvelun toimivuuden.

23. 9c. Onko lakiluonnoksen 18 §:ssä säädetty suunhoidon yksikköjen lakisääteinen palveluvalikoima sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

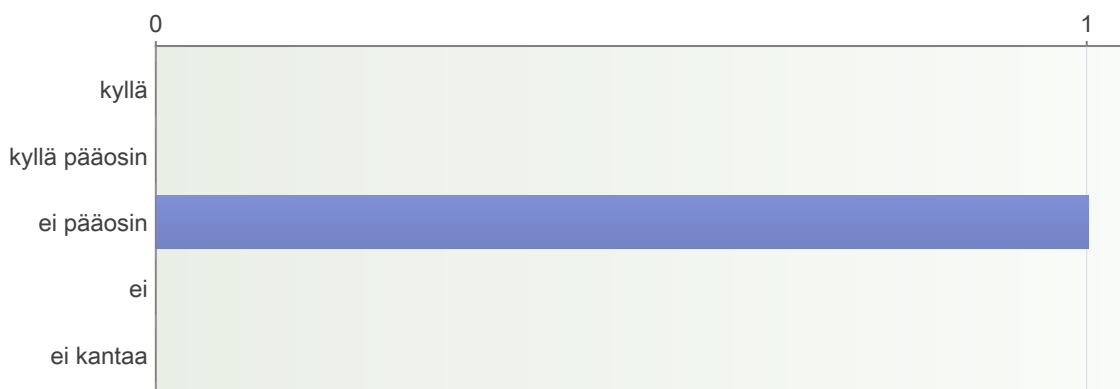
24. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Määriteltävä tarkemmin "erikoisaloihin" -käsite.
- Palveluvalikoimassa rajataan kokonaisuudessaan ulkopuolelle hammaslääketieteen erikoisaloihin kuuluvat hoidon tarpeen arvioinnit, suun ja hampaiston tutkimukset, hoidon suunnittelu ja ko. hoitotoimenpiteet
- Kunnissa työskentelee nykyisin erikoisaloihin perehtyneitä hammaslääkäreitä ja toisaalta erikoistuneita hammaslääkäreitä ei ole kaikissa maakunnissa riittävästi/ollenkaan.
- Perehtyneet hammaslääkärit voivat tuottaa erikoisalojen vähemmän vaativia palveluja perehtyneisyytensä rajoissa ja siten erikoistuneilta jää enemmän aikaa hoitaa vaativampia tehtäviä.
- Väärä tulkinta voi johtaa työntekijän työnkuvan kaventumiseen ja asiantuntijapulaan yksikössä

25. 9d. Onko lakiluonnoksen 18 § sote-keskuksen suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

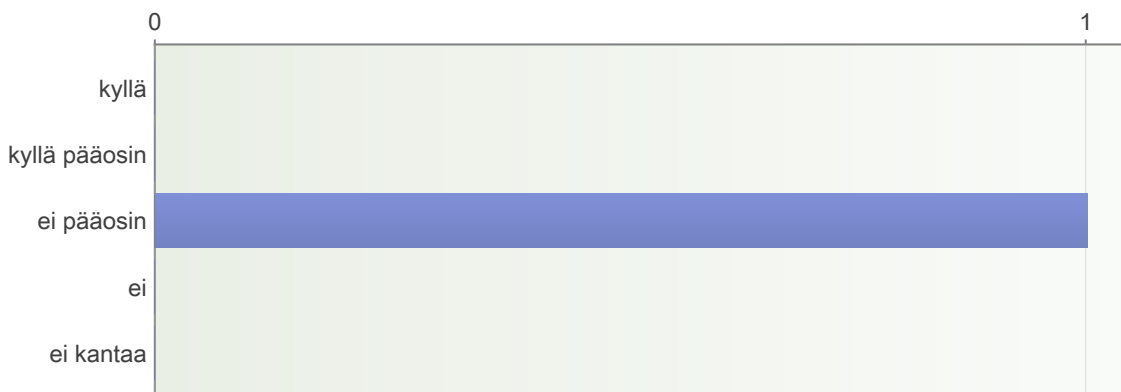
26. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- 18§ kohdassa 3 tulisi tarkemmin määritellä mitä käsitetään yleislääketieteen alaan kuuluviin hoitoihin ja tutkimuksiin.
- Terveyskeskusten palveluvalikoima tällä hetkellä on hyvin erilainen, osa tarjoaa mm. tähyystyksiä, pienkirurgiaa, kuormituskokeita ja ultraäänitutkimuksia jne.

27. 9e. Onko lakiluonnoksen 18 § suunhoidon suoran valinnan palveluista riittävän selkeä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat suoran valinnan palvelujen piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin muihin kuin suoran valinnan palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

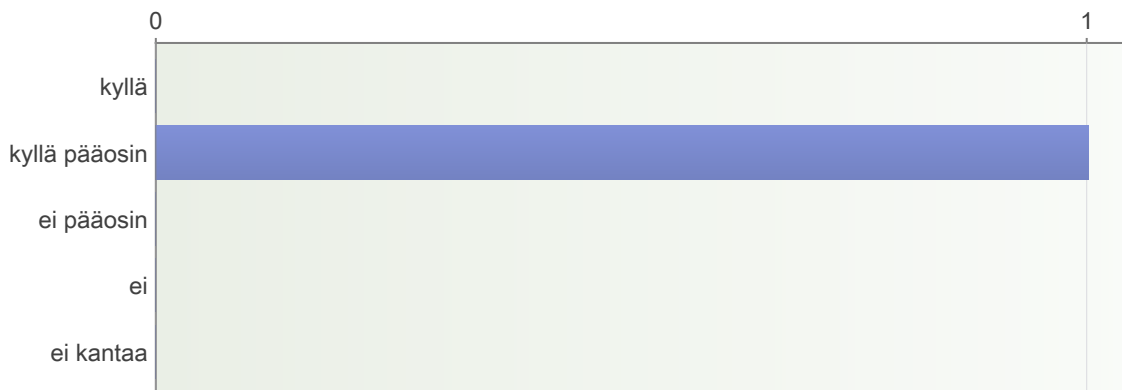
28. Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Jos ei, niin miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla määritellään tarkemmin suunhoidon yksiköissä tuotettavat palvelut?
- Maakunnalla oikeus päättää, huomioon ottaen paikallisen ja seutukuntaakohtaisen palvelutarpeen ja saatavuuden

29. 9f. Ovatko säännökset (mm. 18 § ja 37 §) sosiaalihuollon osalta tarkoituksenmukaisia ja riittäviä?

Vastaajien määrä: 1

30. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Integraation kannalta voi olla haastavaa että toimijat ovat eri organisaatioista.
- Rajankäyntiä tullaan käymään siitä, onko asiakas sote-keskuksen vai maakunnan liikelaitoksen asiakas.

31. 10. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos. 10a. Antaako lakiluonnoksen 21 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitos?

Vastaajien määrä: 1

32. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

33. 10b. Entä antaako lakiluonnoksen 22 ja 23 § asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita liikelaitoksen palveluyksikkö/yksiköt?

Vastaajien määrä: 1

34. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- - Huolehdittava riittävästä kansalaisten tiedottamisesta ja ohjaamisesta

35. 11. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 11a. Onko lakiluonnoksen 24 §:ssä säädetty asiakasseteli sisällöltään ja laajuudeltaan tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

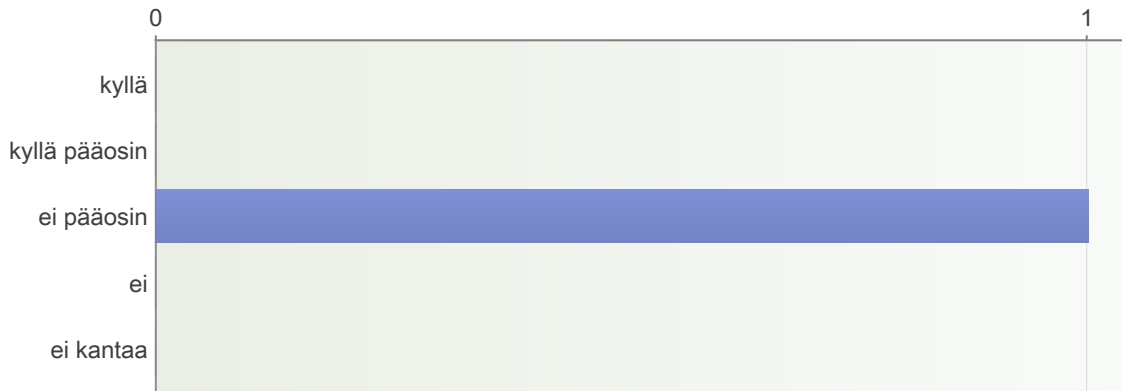

36. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

37. 11b. Onko maakunnan liikelaitoksella 24 §:n 2 ja 3 momentissa säädettyjen rajausten perusteella edellytykset turvata riittävät palvelut kustannustehokkaalla tavalla?

Vastaajien määrä: 1

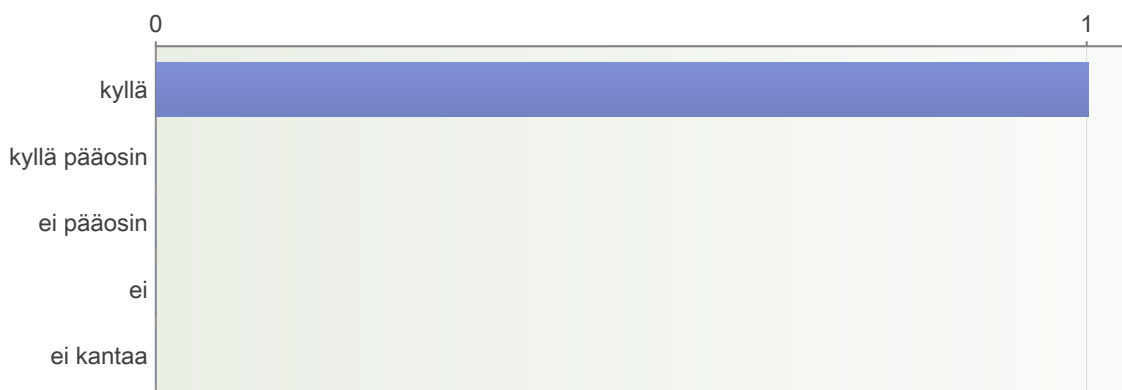

38. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

39. 11c. Onko lakiluonnoksen 24 §:n sääntely riittävä erikoissairaanhoidon valtakunnallisen ja alueellisen palvelujärjestelmän turvaamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

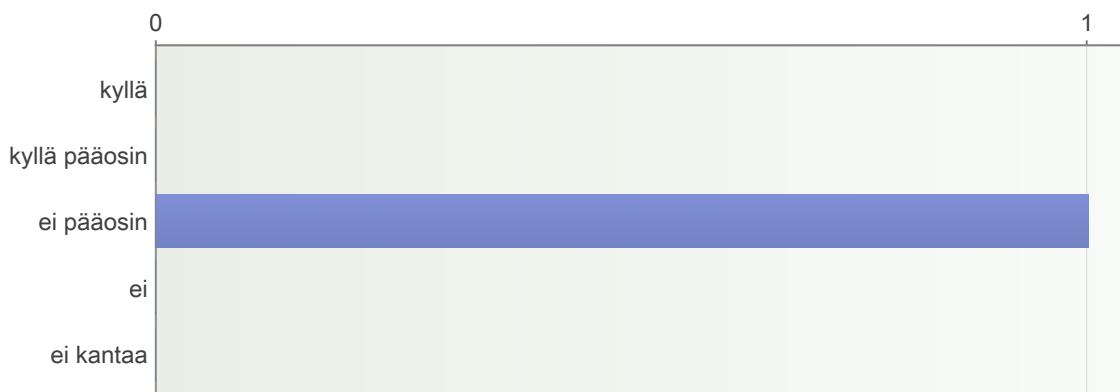

40. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

41. 11d. Ovatko asiakasseteliä koskevat säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

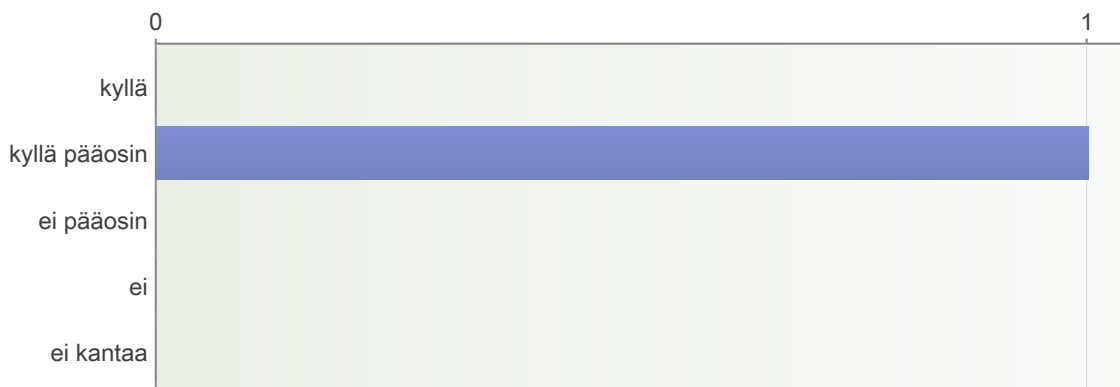
42. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säännökset johtavat byrokratian lisääntymiseen ja asiakkaan luukuttamiseen. Lyhytaikaisesta palvelutarpeesta tehdään arviointi sote-keskuksessa ja jos kyse pitkäaikaisesta palvelun tarpeesta niin maakunnan liikelaitos arvioi.

43. 11e. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun toteuttamisen näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

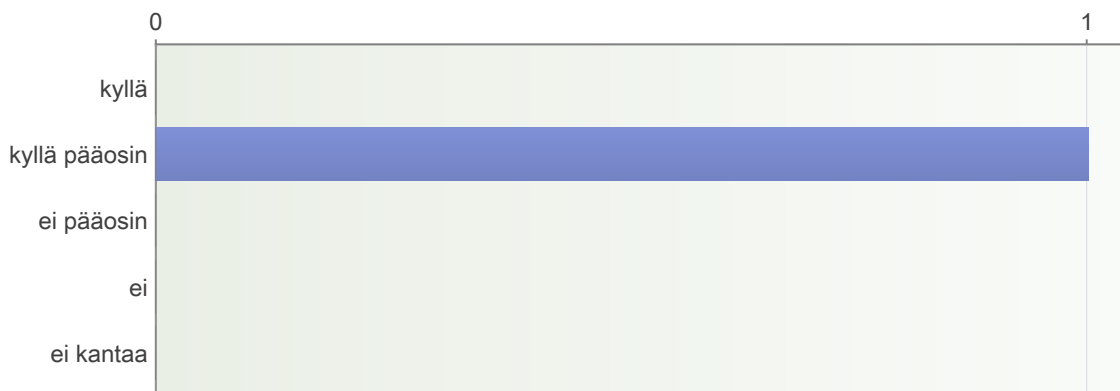
44. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- - Maakunnan liikelaitoksella tulee olla riittävät resurssit ja tiedot jotta asiakkaan palvelutarve voidaan arvioida oikein ja ohjata asiakasta tarkoituksenmukaisiin ja kustannustehokkaisiin palveluihin.

45. 12. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

46. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- - Miten määritellään tarkoituksenmukaisuus tässä kohtaa? Asiakkaan subjektiivinen halu voi olla ristiriidassa tarkoituksenmukaisen palvelun kanssa ja miten hallitaan kokonaiskustannuksia?
- - Henkilökohtaisen budjetin riittävyys ja asiakkaiden muuttuvat tarpeet?

47. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin asiakkaan neuvonnasta ja ohjauksesta sekä palvelutarpeen arvioinnista. Lisäksi lakiluonnoksen 5 §:ssä säädettäisiin asiakkaalle tehtävästä yhdestä asiakassuunnitelmasta. Turvaavatko säännökset riittävän hyvin asiakkaan oikeudet sekä palvelujen toteuttamisen asiakkaan tarpeita vastaavasti?

Vastaajien määrä: 1

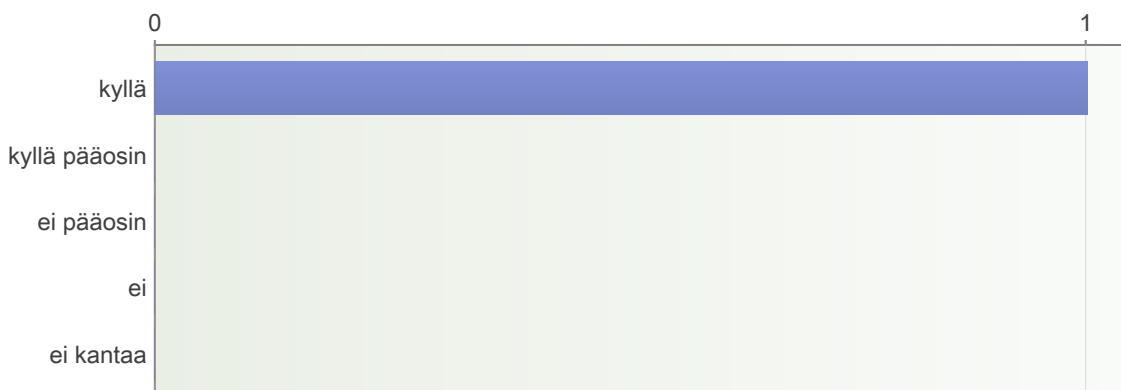
48. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassuunnitelman tulee olla sähköisesti käytettävissä kaikilla niillä toimijoilla jotka osallistuvat asiakkaan palveluprosessiin
- Kyllä jos asiakas on kykenevä valitsemaan itselleen palveluja, riippuen alueen palvelutarjonnasta, ja hänellä on mahdollista taloudellisesti matkustaa tarvittaessa kauemmaksikin saadakseen sopivat palvelut .
- Palvelujen integraation kannalta on hankalaa, kun osa palveluista on valinnanvapauden ulkopuolella ja osa on valinnanvapauden piirissä. Osa palveluista esim. sosiaalipalveluissa jää valinnanvapauden ulkopuolelle
- Palveluketjujen toimivuudesta ei ole takuuta , tulee vaatia todella hyvää ja laadukasta palveluohjausta

49. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palveluntuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 14a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

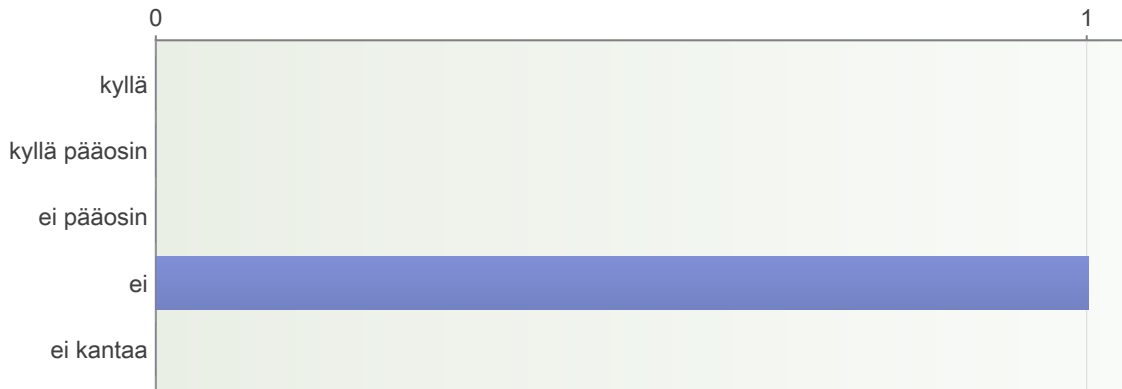

50. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

51. 14b. Varmistaako hallintopäätöstä ja ehtojen asettamista koskeva sääntely (42 §) riittävät mahdollisuudet maakunnan järjestämisvastuun toteuttamiseen.

Vastaajien määrä: 1

52. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Täysin mahdotonta koska yhteiset tietojärjestelmät puuttuvat.
- Maakuntien valmistautumisesta ja peruslähtökohdista riippuen syntyy kilpailua maakuntien välille.

53. 14c. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

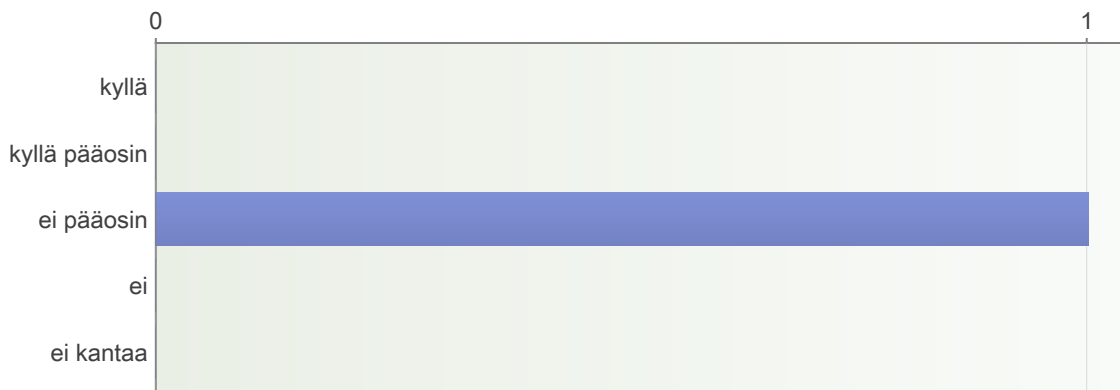

54. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

55. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palveluntuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset lakiluonnoksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

56. Vapaamuotoiset huomiot.

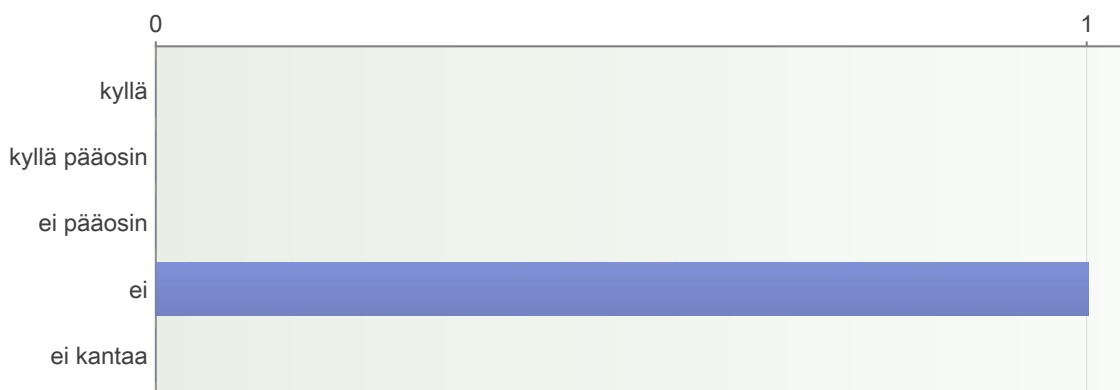
Vastaajien määrä: 1

- Tietohallinto laki ?
- Asiakasmaksulaki ?
- Esitykseen liittyy riskejä mm. miten turvataan asiakkaiden palvelut sote-keskuksen /maakunnan liikelaitoksen taloudellisten edellytysten loppuessa?

57. 16. Lakiluonnoksen 10 luvussa säädettäisiin palveluntuottajalle suoritettavista korvauksista.

16a. Ottavatko sote-keskuksen kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat tekijät riittävästi huomioon asiakkaiden erilaiset palvelutarpeet ja niiden aiheuttamat kustannukset?

Vastaajien määrä: 1

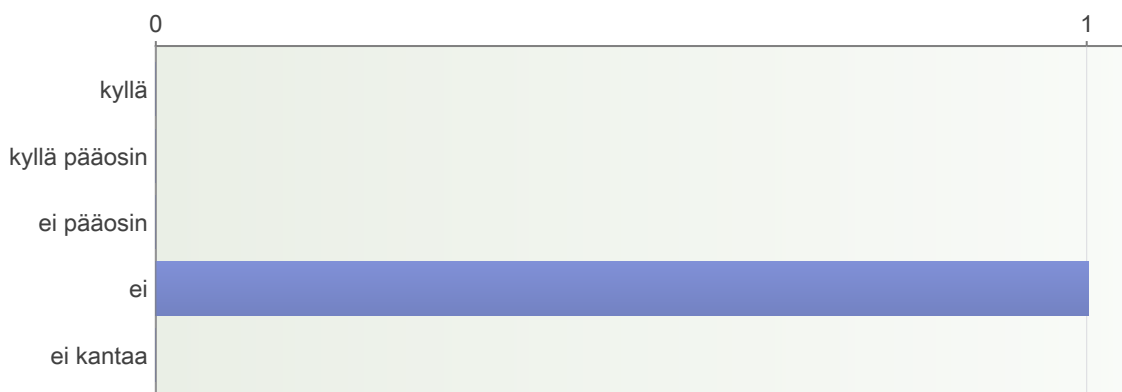

58. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

59. 16b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

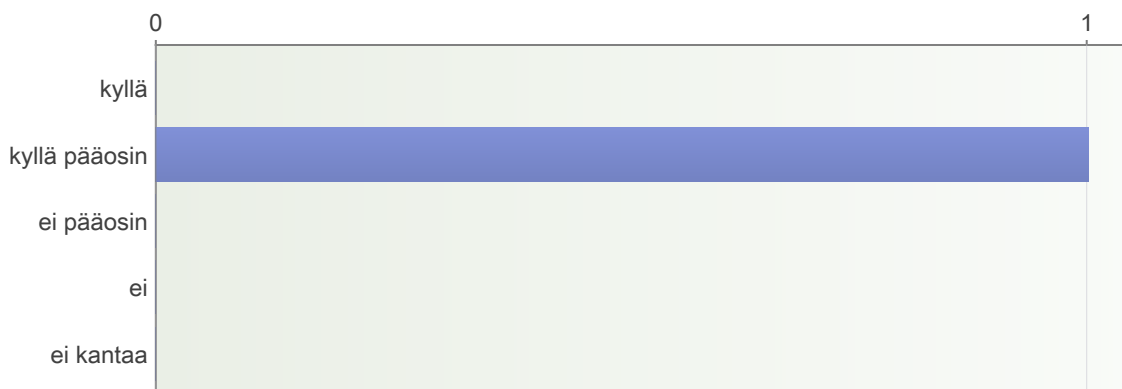

60. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

61. 16c. Turvaavatko säännökset maakunnan liikelaitoksen sote-keskukselle ja yksityisen tuottajan sote-keskukselle yhdenvertaiset toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

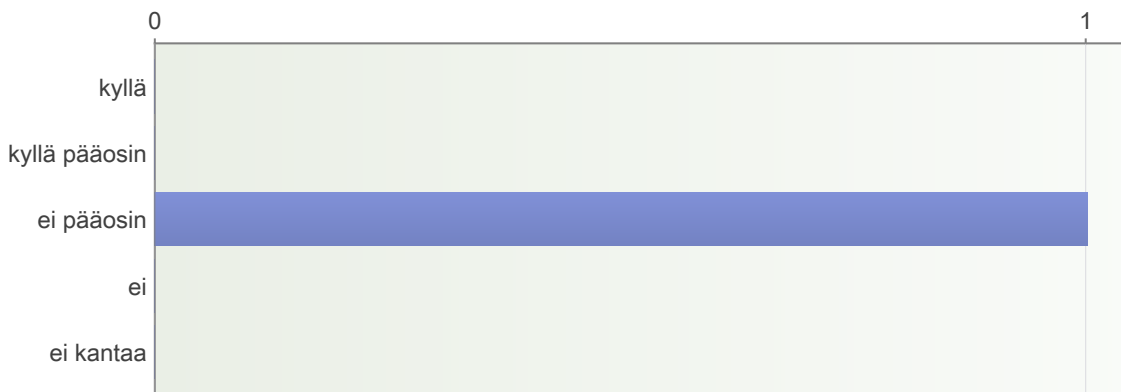
62. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hinnitteluperusteen osalta kyllä
- 2 mom:ssa määritelty kirjaus antaa maakunnalle mahdollisuuden subventoida liikelaitoksen omaa toimintaa ja estää kilpailun syntymistä.

63. 17. Lakiluonnoksen 12 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. 17a. Turvaavatko 85 §:n mukaiset asiakasseteliä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

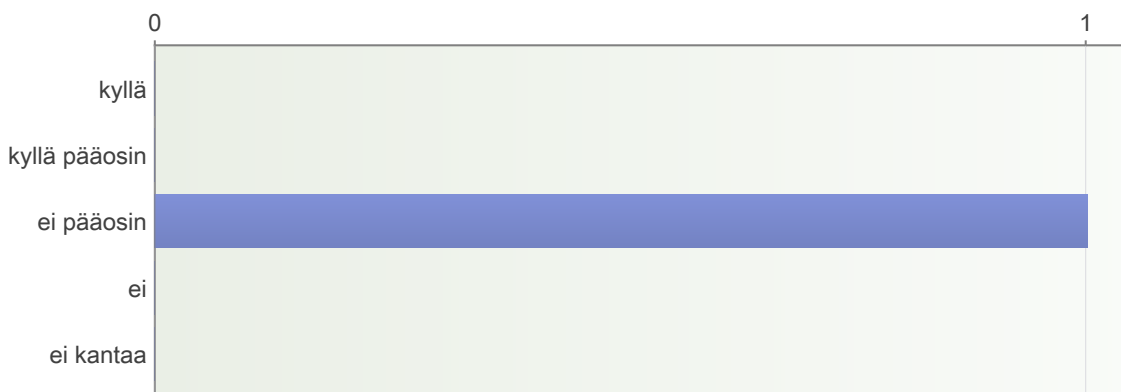

64. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

65. 17b. Turvaavatko 86 ja 88 §:n mukaiset sote-keskusta koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

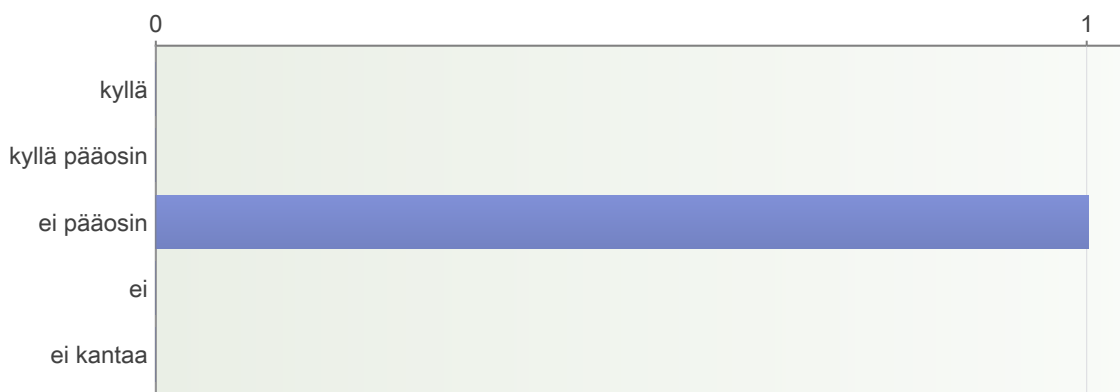

66. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

67. 17c. Turvaavatko 87 ja 89 §:n mukaiset suunhoidon yksiköitä koskevat siirtymäsäännökset palvelujen saatavuuden siirtymävaiheessa?

Vastaajien määrä: 1

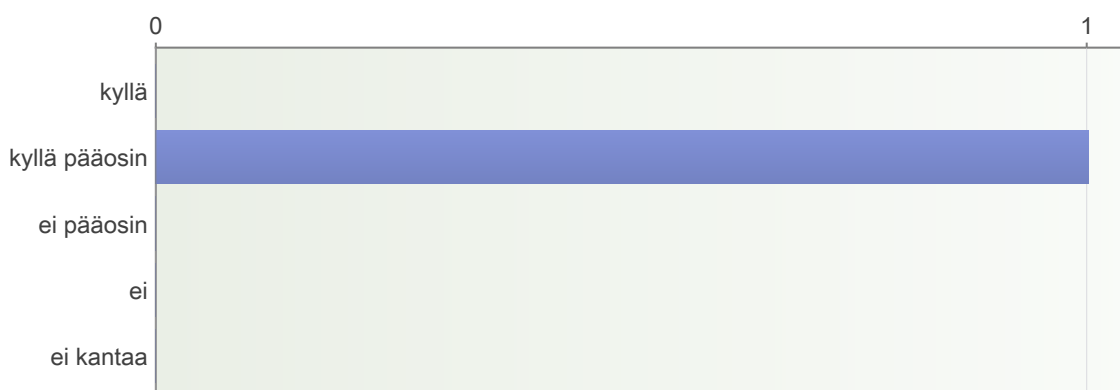

68. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

69. 17d. Turvaako esitys sosiaali- ja terveystalouden yksityisten tuottajien toimintaedellytykset?

Vastaajien määrä: 1

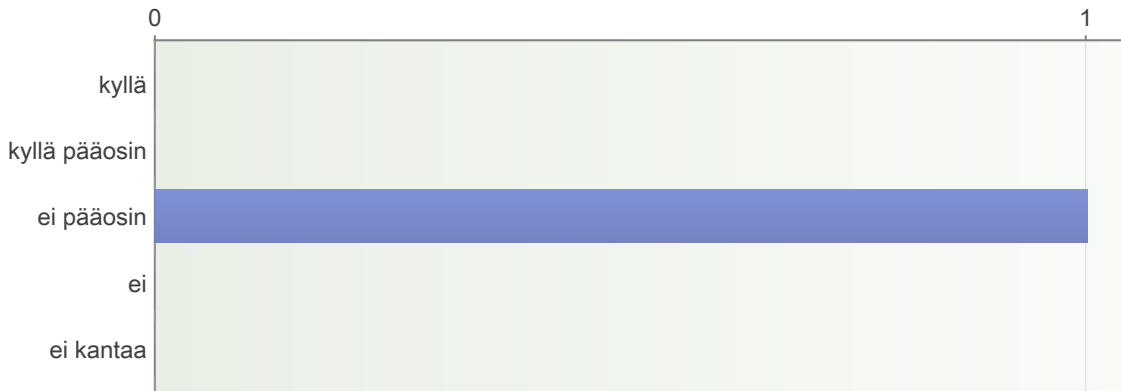

70. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

71. 17e. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajina?

Vastaajien määrä: 1

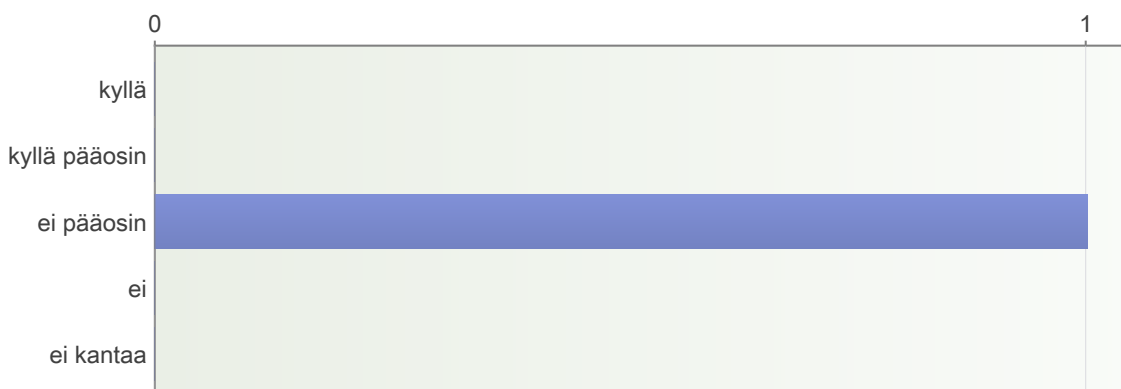
72. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesitys ei anna hyviä edellytyksiä pienille toimijoille. Pienten toimijoiden mahdollisuudet hankkia tarvittavat tietojärjestelmät ovat rajalliset. Yksin Kanta-palveluihin liittyminen on ongelmallista kustannusten vuoksi.

73. 18. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

74. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

75. 19. Miten arvioisitte uudistuksen vaikuttavan oman organisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kilpailu osaavasta henkilökunnasta, laatutietoisuuden lisääminen
- muutoksen johtaminen, siirtymävaiheen resursointi

76. 20. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

77. 21. Yksilöidyt muutosehdotukset lakiluonnokseen.

Ei vastauksia.